

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

ZP.Anr.78/2026

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Skender Çoçaj – predsedavajući, Kymete Kicaj i Arsim Hamzaj, članovi, donoseći odluku prema žalbi političkog subjekta Nova Demokratska Stranka sa sedištem u Prizrenu, podnetoj protiv odluke Centralne Izborne Komisije (CIK), br. 01/156-2026 od 31.01.2026 o proglašenju konačnih rezultata Vanrednih izbora za Skupštinu Kosova održanih dana 28. decembra 2025, na sednici panela održanoj dana 03.02.2026, donosi ovu,

O D L U K U

ODBIJA SE KAO NEOSNOVANA žalba ZP.Anr.78/2026, od 02.02.2026, koju je podneo politički subjekt Nova Demokratska Stranka sa sedištem u Prizrenu, podneta protiv odluke Centralne Izborne Komisije (CIK), br. 01/156-2026 od 31.01.2026 o proglašenju konačnih rezultata Vanrednih izbora za Skupštinu Kosova održanih dana 28. decembra 2025.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 02.02.2026, IPŽP je prihvatio žalbu ZP.Anr.78/2026 od političkog subjekta Nova Demokratska Stranka sa sedištem u Prizrenu, podnetu protiv odluke CIK, br. 01/156-2026 od 31.01.2026 o proglašenju konačnih rezultata Vanrednih izbora za Skupštinu Kosova održanih dana 28. decembra 2025, u kojoj se navodi da je politički subjekt Za Slobodu Pravdu i Opstanak na nepravilan način dobio glasove na izbornim lokalitetima gde nema članova srpske zajednice, i da postoji sumnja u obračun glasova za politički subjekt – Stranka za slobodu, pravdu i opstanak u sredinama bez članova srpske zajednice (bošnjačka sela opštine Prizren). Ovim postupkom je povređen Ustav Republike Kosovo o zagarantovanim mestima u Skupštini Kosova.

Podnosilac žalbe navodi da je, prema zvaničnim rezultatima, politički subjekt Za Slobodu Pravdu i Opstanak postigao sledeći broj glasova u bošnjačkim sredinama Opštine Prizren i na biračkim mestima: 2045 – Donje Ljubicke – 44 glasa, 2044 – Gornje Ljubicke – 86 glasova, 2049 – Grnčare – 45 glasova.

Pomenuta sela predstavljaju tradicionalna i demografski potvrđena bošnjačka naselja, u kojima: ne postoji registrovano stanovništvo srpske zajednice, nema srpskih porodica, niti birača koji se u zvaničnim evidencijama deklarišu kao pripadnici srpske zajednice.

Međutim, politički subjekt koji se predstavlja isključivo kao subjekt srpske zajednice postigao je značajan broj glasova u ovim sredinama, što objektivno odstupa od demografske i etničke realnosti.

Podnosioc žalbe dodaje da rezervisani mandati i političko predstavljanje zajednica imaju za cilj: da odraze autentičnu političku volju članova određene zajednice, da spreče manipulacije glasovima drugih zajednica radi postizanja političkih koristi. Masovno ili neuobičajeno glasanje pripadnika jedne zajednice za političke subjekte druge zajednice, posebno u sredinama gde ta zajednica faktički ne postoji, predstavlja: ozbiljnu sumnju u pravilnost izbornog procesa, moguću zloupotrebu izbornog sistema, povredu ustavne zaštite predstavljanja manjina.

IPŽP u svojoj dosadašnjoj praksi, potvrđenoj i od strane Vrhovnog suda, zauzeo je stav da: Glasovi dobijeni u sredinama bez pripadnika zajednice za koju je mandat namenjen ne mogu služiti za ostvarivanje rezervisanih ili zajedničkih političkih prava te zajednice.

Zahteva od IPŽP da naloži proveru i ponovno prebrojavanje glasova dodeljenih političkom subjektu Stranka za slobodu, pravdu i opstanak u sledećim sredinama: Donje Ljubinje (44 glasa), Gornje Ljubinje (86 glasova), Grnčare (45 glasova); da izvrši proveru važećih glasačkih listića, zapisnika izbornih komisija, usklađenosti rezultata sa demografskom i izbornom strukturom pomenutih sela.

I ako se utvrde nepravilnosti, da naloži poništenje spornih glasova i ispravljanje izbornog rezultata u skladu sa zakonom.

U odgovoru na žalbu, CIK pojašnjava da ustavni sistem Republike Kosovo gradi pravo glasa na dva principa koji postoje istovremeno i na nerazdvojiv način. Prvo, jednakost glasa i njegova tajnost. Član 45 Ustava garantuje pravo svakog građanina da glasa bez identitetskog uslovljavanja, dok tajnost glasa isključuje svaki državni mehanizam koji bi mogao da proveri ko je glasao za koga i iz kog razloga.

Čak i u kontekstu zagarantovanih mesta za nematičinske zajednice, Ustav i izborna legislativa ne stvaraju etničke izborne zone i ne ovlašćuju izbornu administraciju da proverava etnički identitet birača. Mehanizam zagarantovanih mesta je instrument za obezbeđenje institucionalnog predstavljanja, ali on ne pretvara glas u etnički uslovljen akt i ne dozvoljava državi da vrši etničku kontrolu birača.

Dalje se u odgovoru CIK naglašava da Lista birača ne sadrži podatke o etničkoj pripadnosti i da CIK ne poseduje, ni tehnički ni pravno, instrumente za identifikaciju etničkog sastava birača. Svaki zahtev za poništenje glasova na osnovu demografskih tumačenja podrazumeva stvaranje

mehanizma za etničku kontrolu glasanja, koji ne postoji u pravnom poretku Kosova i bio bi u suprotnosti sa principom tajnosti glasa.

U ovom kontekstu, reference žalioaca na raniju sudsku praksu ne proširuju mandat CIK. Ocene date od strane IPŽP i Vrhovnog suda u određenim slučajevima predstavljaju vršenje sudske nadležnosti na osnovu dokaza predloženih u tim procedurama. CIK, kao administrativni organ, ne može ex officio reprodukovati sudsku analizu o identitetu ili nameri birača, niti stvarati nove istražne mehanizme koji nisu predviđeni izbornom legislativom.

Konkretno, Ustavni sud, u presudi K169/21, naglasio je da garancija slobodnih izbora isključuje svaki zahtev da kandidati ili birači deklarišu etničku pripadnost i da se efektivno učesće zajednica obezbeđuje kroz institucionalni dizajn izbornog sistema, a ne kroz individualnu kontrolu glasa. Ovaj standard postavlja jasne granice svakom modelu selektivnog poništenja glasova na osnovu pretpostavki o identitetu birača.

Stoga, konačno, tvrdnje žalioaca ne identifikuju proceduralne povrede u sprovođenju izbornog procesa. Ne tvrdi se manipulacija izbornim materijalom, narušavanje sigurnosnog lanca, mešanje u glasačke kutije ili povrede u procesu prebrojavanja. Žalba se zasniva na statističkim i demografskim tumačenjima rezultata. Statistika ne predstavlja pravni dokaz izborne nepravilnosti i ne može zameniti standard dokaza za poništenje glasova.

Zahtev žalioaca za proglašenje listića nevažećim ne stoji, jer mora biti utemeljen i imati zakonsku podlogu, a listić se ne može proglašavati nevažećim na osnovu etničke pripadnosti birača. Slučajevi proglašenja listića nevažećim predviđeni su u stavu 2.2 člana 16 Izborne Uredbe br. 12/2024 – Glasanje, Prebrojavanje na Biračkom Mestu i Upravljanje Biračkim Mestom. Takođe, u procedurama glasanja i prebrojavanja na biračkom mestu, usvojenim od strane CIK dana 04.12.2025, br. 01/3631/2025 za Izbore za Skupštinu Republike Kosovo, dati su primeri važećih i nevažećih listića.

Tvrdnje žalioaca ne stoje jer se na listiću ne može identifikovati ime birača niti etnička pripadnost birača. Sadržaj i opis listića predviđen je članom 3 Izborne Uredbe br. 10/2024 o Glasačkim Listićima i Brosurama.

U ovim okolnostima, iznete tvrdnje ne pokazuju povredu izbornog procesa i nemaju pravnu osnovu za poništenje glasova. Izborni rezultat ostaje izraz slobodnog i tajnog glasa građana i kao takav uživa ustavnu zaštitu.

Panel je, nakon što je razmotrio i ocenio prigovore, odgovor na žalbu, utvrdio sledeće:

Žalba je neosnovana.

Prigovori podnosioca žalbe da je, prema zvaničnim rezultatima CIK, politički subjekt Za Slobodu Pravdu i Opstanak na nepravilan način dobio glasove u zonama gde nema pripadnika srpske zajednice, i da je isti postigao broj glasova u bošnjačkim sredinama Opštine Prizren, odnosno na

biračkim mestima: 2045 – Donje Ljubinje – 44 glasa, 2044 – Gornje Ljubinje – 86 glasova, 2049 – Grnčare – 45 glasova, prema oceni panela su neosnovani, zbog činjenice da pravo glasa ima dva glavna principa – jednakost i tajnost – i lista birača ne sadrži podatke o etničkoj pripadnosti birača jer bi se time mogli ugroziti ti principi.

Panel ocenjuje da prema Zakonu o Opštim izborima na Kosovu, Lista birača ne sadrži podatke o etničkim zajednicama na Kosovu, sledstveno tome CIK ne vrši prikupljanje niti obradu podataka o etničkoj pripadnosti birača, odnosno glasanja. Stoga su za Panel ove tvrdnje neosnovane pozivajući se na član 6 st. 2 ZOI-a, koji predviđa da je „Glas ličan, jednak, slobodan i tajni“, ne prejudicirajući kako birač odlučuje da glasa za određeni politički subjekt.

Panel pojašnjava da u okviru postojećeg izbornog sistema u Republici Kosovo ne postoji nikakva zakonska osnova na osnovu koje bi se mogli proglašavati nevažećim listići na određenim biračkim mestima zasnivajući se na pretpostavkama o etničkoj pripadnosti birača, uključujući i proporciju između broja listića koje je mogla dobiti partija, koalicija, građanska inicijativa ili nezavisni kandidat koji izjavljuje da predstavlja određenu zajednicu i izračunatog broja birača iste zajednice na određenim biračkim mestima. Odgovarajuće zakonske osnove i način proglašenja glasova nevažećim je konkretno određen Zakonom o Opštim izborima i Izbornom Uredbom br.12/2024 primenjivom u konkretnom slučaju. Panel naglašava da, na osnovu primenjivih zakona Republike Kosovo, proglašenje glasova nevažećim mora biti zasnovano na jasnoj zakonskoj osnovi.

Takođe, odredbom člana 45.1 Ustava Republike Kosovo predviđeno je: „Svaki državljanin Republike Kosovo koji je navršio osamnaest godina, pa i na dan izbora, uživa pravo da bira i da bude biran, osim ako mu se to pravo ne ograniči sudskom odlukom.“ Dok stav 2 istog člana predviđa: „Glas je ličan, jednak, slobodan i tajni.“ U konkretnom slučaju Panel ne može prihvatiti takvu tvrdnju i zahtev da se ponište izbori i proglašavaju listići nevažećim bez tačne zakonske osnove, budući da svako proglašenje listića nevažećim mora biti utemeljeno i imati zakonsku podršku, što proizilazi i iz samog Zakona o Opštim izborima, i propisa CIK, za poništenje izbora / i proglašenje listića nevažećim.

Za takvu situaciju, postoji i praksa od strane Ustavnog suda Republike Kosovo, koji je Presudom u slučaju KI69/2021, između ostalog, pojasnio: Sud podseća da prema STANJU (i) nije dužnost sudova da određuju volju birača, uključujući i kroz proglašenje listića nevažećim bez tačne osnove i (ii) svako proglašenje listića nevažećim mora biti zasnovano na tačnoj zakonskoj osnovi, što proizilazi i iz samog Zakona o Opštim izborima i propisa CIK u kontekstu nadležnosti IPŽP, za poništenje/proglašenje listića nevažećim.

Panel ponovo naglašava da je glas u Republici Kosovo ličan, jednak, slobodan i tajni i kao takav se ne može poništiti/proglasiti nevažećim na osnovu etničke pripadnosti birača, jer ni Zakon ni Propisi CIK ne određuju nikakav drugi kriterijum na osnovu koga se mogu proglašavati listići nevažećim, a još manje kriterijum zasnovan na etničkoj pripadnosti birača. Takođe, prema oceni panela, zahtev za poništenje glasova, odnosno proglašenje nevažećim glasačkih listića na BV: 2045 – Donje Ljubinje – 44 glasa, 2044 – Gornje Ljubinje – 86 glasova, 2049 – Grnčare – 45 glasova, je neosnovan i zbog činjenice da ovaj izborni rezultat nije rezultovao povredom prava

podnosioca zahteva da bude izabran za poslanika Skupštine Kosova kako je garantovano stavom 1 člana 45 Ustava Republike Kosovo.

Na osnovu svega navedenog, Panel je ocenio da je žalba podneta od strane političkog subjekta Nova Demokratska Stranka, neosnovana, budući da nije priložila uverljive dokaze koji bi potvrdili prigovore, u skladu sa članom 117.3 ZOI-a gde je određeno: „Odlučivanje o žalbama od strane IPŽP zasniva se na jasnim i uverljivim dokazima.“ Stoga je Panel odbio žalbu budući da žalilac nije učinio svoje tvrdnje verodostojnim uverljivim dokazima i nije uspeo da dokaže da su glasovi za bošnjačku zajednicu manipulirani i orkestrirani, već da su njegovi naglasci u žalbi samo izjave i neargumentovani.

Na osnovu gore navedenih razloga, pozivajući se na član 117 stav 3, član 118 stav 1 ZOI-a, panel je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE

ZP.Anr.78/2026 dana 03.02.2026

Predsedavajući Panela

Skender Çoçaj

Pravni savet: Protiv ove odluke dopuštena je žalba prema članu 118 stav 4 ZOI-a, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka primanja-prijema ove odluke.